

من مطابق گمانی که بندهام نسبت به من دارد، با او رفتار می‌کنم و همراه او هستم، آنگاه که مرا یاد می‌کند

از ابوهریره رضی الله عنه روایت است که گفت: رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: «يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: أَتَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي، وَأَتَا مَعَهُ حِينَ يَذْكُرُنِي، فَإِنْ ذَكَرَنِي فِي نَفْسِهِ ذَكَرْتُهُ فِي نَفْسِي، وَإِنْ ذَكَرَنِي فِي مَلَا ذَكَرْتُهُ فِي مَلَا خَيْرٍ مِنْهُ، وَإِنْ اقْتَرَبَ إِلَيَّ شَبْرًا، تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ ذِرَاعًا، وَإِنْ اقْتَرَبَ إِلَيَّ بَاعًا، وَإِنْ أَتَانِي يَمْسِحِي أَتَيْتُهُ هَزْوَلَةً.» «الله متعال می‌فرماید: من مطابق گمانی که بندهام نسبت به من دارد، با او رفتار می‌کنم و همراه او هستم، آنگاه که مرا یاد می‌کند؛ پس چون مرا در دل خود یاد کند، او را نزد خود یاد می‌کنم؛ و اگر مرا در جمعی یاد کند، او را در جمعی بهتر از آنها یاد می‌کنم؛ و اگر به اندازهٔ وجبی به من نزدیک شود، به اندازهٔ یک ذراع به او نزدیک می‌شوم؛ و اگر به اندازهٔ یک ذراع به من نزدیک شود، به اندازهٔ یک باع (دو دست باز) به او نزدیک می‌شوم؛ و اگر قدم‌زنان به سوی من بیاید، یا شتاب به سوی او می‌آیم.»

[صحیح است] [بخاری و مسلم در روایت آن اتفاق دارند]

پیامبر صلی الله علیه وسلم خبر داده است که الله تعالی فرمودند: من نزد گمان بندهام به خودم هستم؛ و با بندهام بر حسب گمانش به خودم رفتار می‌کنم یعنی با رجاء و امید عفو؛ و با او همان کاری را می‌کنم که از من انتظار دارد، خیر باشد یا غیر آن؛ و هرگاه مرا یاد کند با رحمت و توفیق و هدایت و حفظ و مراقبت و تایید با او هستم. پس اگر مرا در دل خود و هنگام تنهایی با تسبیح و تهلیل یا غیر آن یاد کند، او را نزد خود یاد می‌کنم. و اگر مرا نزد گروهی یاد کند، او را نزد گروهی یاد می‌کنم که بیشتر و بهتر از آنها هستند. و کسی که به اندازهٔ یک وجب به الله نزدیک شود، الله بر آن افزوده و به اندازهٔ یک ذراع به او نزدیک می‌شود. و اگر به اندازهٔ یک ذراع به او نزدیک شود به اندازهٔ یک باع (یعنی اندازهٔ باز شدن دو دست) به او نزدیک می‌شود. و اگر قدم‌زنان به سمت الله برود، الله دوان‌دوان به سمت او خواهد آمد. بنابراین اگر بنده با طاعت و فرمانبرداری و روی آوردن به خداوند، به او نزدیک شود پروردگار متعال بیشتر به او نزدیک خواهد شد و این جزایی از جنس عمل است. بنابراین هرچه بندگی مؤمن برای پروردگارش کامل‌تر شود، او تعالی نیز به وی نزدیک‌تر خواهد شد زیرا عطای الهی و ثواب او بیشتر از عمل بنده و تلاش اوست. نتیجه آنکه پاداش الهی از نظر کیفیت و کمیت بهتر از تلاش بنده است. بنابراین مؤمن گمانش را نیک می‌کند و تلاش می‌نماید و می‌شتابد و بر اعمالش می‌افزاید تا آنکه الله را ملاقات نماید.

<https://sunnah.global/hadeeth/fa/show/3636>